Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. Marcel Popescu)
Dosarul nr. 3a-2895/25 (2-23188111-02-3a-24092025)

D E C I Z I E

13 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele completului, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefieri Papuc Daniela și Stratulat Maria

examinând în ședință de judecată publică, cererea de apel depusă de către Serviciul Vamal al RM împotriva hotărârii judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 4 iulie 2025, emisă în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de către SRL „Dita Estfarm" împotriva Serviciului Vamal al RM, Biroul Vamal Centru cu privire la anularea actului administrativ,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 28 decembrie 2023 SRL „Dita Estfarm" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru, Serviciul Vamal prin care a solicitat:

- anularea Deciziilor de clasificare nr. ***** din 24 octombrie 2023, emise de Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal;

- anularea Deciziei Serviciului Vamal nr. ***** din 23 noiembrie 2023, adoptată în cadrul procedurii prealabile, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

În motivarea acțiunii, reclamanta SRL „Dita Estfarm" a menționat că, prin deciziile de clasificare nr. ***** din 24 octombrie 2023, emise de Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal s-a stabilit că mărfurile importate, soluție alcoolică - *****, care conform declarațiilor vamale au fost declarate la codul mărfii ***** nu corespund codului mărfii declarat și prin urmare a reclasificat mărfurile importate la codul mărfii nou cu nr. - *****.

A relevat că urmare a schimbării poziției tarifare a mărfurilor importate, va fi majorată și valoarea taxelor vamale, prin emiterea deciziei de regularizare, fapt care are drept consecință lezarea intereselor sale patrimoniale.

A declarat reclamanta că, la 2 noiembrie 2023 a înregistrat contestație la Serviciul Vamal, prin care a solicitat anularea deciziilor nominalizate. Prin Decizia nr. ***** din 23 noiembrie 2023, recepționată la 29 noiembrie 2023 prin intermediul serviciului poștal, Serviciul Vamal a respins contestația ca fiind neîntemeiată, fiind indicat că decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei.

A precizat că Deciziile de clasificare nr. ***** din 24 octombrie 2023 și Decizia Serviciului Vamal nr. ***** din 23 noiembrie 2023 sunt ilegale și pasibile anulării.

În acest sens a explicat că medicamentul soluție alcoolică - *****, este înregistrat în Nomenclatorul de stat al medicamentelor și a fost importat în baza autorizației de import emisă de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Prin urmare, medicamentul soluție alcoolică - *****, nu poate fi clasificat la codul mărfii ***** din Nomenclatorul combinat a mărfurilor, deoarece codul ***** este atribuit alcool etilic nedenaturat, cu titru alcoolic volumic sub 80% vol..; distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase.

A afirmat că în Deciziile de clasificare a mărfurilor, Biroul Vamal Centru face trimitere la Notele Explicative ale sistemului armonizat aferente poziției *****, însă nici notele explicative nu definesc faptul că marfa importată, soluție alcoolică - *****, poate fi clasificată la codul *****.

A subliniat că în cazul în care nu este sigur cu privire la codul mărfii care urma să fie atribuit, reieșind din discrepanțele care se atestă la stabilirea codului de Biroul Vamal Centru în raport cu codul Nomenclatorului Combinat a Mărfii, Note Explicative ale Nomenclaturii combinate a mărfurilor, Notele explicative ale Sistemului armonizat și faptul că marfa importată este specifică și necesită cunoștințe speciale, Biroul Vamal Centru trebuia să consulte pentru elucidarea tuturor aspectelor la caz, specialiștii din domeniu și anume reprezentanții Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale pentru a se pronunța asupra problemei. Or, marfa vizată este înregistrată în Republica Moldova ca medicament, este eliberată autorizație de import ca medicament și a fost introdusă pe piață în țara noastră ca medicament.

Cu referire la legalitatea actelor contestate, în calitate de acte administrative individuale defavorabile, a motivat că acestea sunt afectate de viciul juridic aferent lipsei motivării corespunzătoare, fapt care denotă nulitatea acestora.

Inter alia, partea reclamantă și-a întemeiat acțiunea în baza prevederilor articolelor 11, 16, 17, 19, 20, 29, 31, 92, 94, 118, 120, 137, 162, 164, 165, 166, 167, 189, 208, 209, 225 din Codul administrativ, art. 141^2 alin. (2^{12}) din Codul vamal, pct. 8 din Ordinul Serviciului Vamal nr. 296 din 19 august 2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind decizia de clasificare, cât și Legea nr. 172 din 25 iulie 2014 privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor.

La 12 martie 2024, prin intermediul Direcției evidență și documentare procesuală a instanței, reprezentantul pârâtului Serviciului Vamal, Biroul Vamal Centru,

Cebanenco Vladimir, a depus referință la cererea de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată. (f.d.47-52).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iulie 2025, acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Dita Estfarm" către Biroul Vamal Centru, Serviciul Vamal cu privire la contestarea actelor administrative individuale defavorabile s-a admis.

S-au anulat deciziile de clasificare nr.***** din 24 octombrie 2023, emise de Biroul Vamal Centru și decizia nr. ***** din 23 noiembrie 2023, de examinare a cererii prealabile, emise de Serviciul Vamal.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 7 iulie 2025, Serviciul Vamal al RM, a declarat cerere de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iulie 2025, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art. 232 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 4 iulie 2025, iar apelul nemotivat a fost declarat la 7 iulie 2025.

Hotărârea motivată a fost recepționată de apelantul Serviciul Vamal al RM, la 22 septembrie 2025, iar apelul motivat a fost depus la 26 septembrie 2025. Prin urmare, Colegiul constată că atât apelul nemotivat, cât și cel motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel, apelantul Serviciul Vamal al RM, a invocat că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iulie 2025, prin care a fost admisă acțiunea înaintată de SRL „Dita Estfarm", este neîntemeiată, întrucât prima instanță nu ar fi ținut cont de circumstanțele intervenite ulterior emiterii actelor administrative contestate și de măsurile întreprinse de autoritatea vamală pentru corectarea clasificării tarifare a mărfurilor importate.

Apelantul a indicat că, în urma controlului ulterior efectuat asupra declarațiilor vamale depuse de SRL „Dita Estfarm" pentru perioada anilor 2019-2022, s-a constatat existența unui risc de clasificare tarifară eronată a produsului „soluție alcoolică ***** 100 ml", importat inițial la poziția tarifară *****, beneficiind de tratament tarifar favorabil și de cota redusă a TVA. În urma verificării documentelor de însoțire, a informațiilor suplimentare și a datelor privind compoziția și destinația produsului,

organul vamal a apreciat că acesta urma a fi clasificat la subpoziția tarifară 22089069, corespunzătoare altor băuturi spirtoase.

Consecvent, apelantul a menționat că soluția de clasificare tarifară inițială s-a întemeiat pe caracteristicile produsului, respectiv, conținutul de alcool și destinația acestuia, precum și pe regulile generale de interpretare ale Nomenclaturii Combinate a Mărfurilor și pe notele explicative aferente pozițiilor tarifare relevante. Totodată, a precizat că Serviciul Vamal a solicitat și asistență de specialitate pentru determinarea corectă a clasificării mărfii, iar ulterior a obținut informații suplimentare de la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și de la Organizația Mondială a Vămilor.

Subsecvent, apelantul a invocat că, urmare a Avizului Secretariatului Organizației Mondiale a Vămilor, Serviciul Vamal a revizuit poziția inițială și a dispus reluarea procedurii referitoare la deciziile de clasificare emise la 24 octombrie 2023, anularea acestora și emiterea unor noi decizii de clasificare, prin care produsului i-a fost atribuit codul tarifar *****, acceptat de Organizația Mondială a Vămilor. În aceeași ordine de idei, a fost modificată și decizia de regularizare aferentă.

Apelantul a susținut că, la momentul pronunțării hotărârii primei instanțe, deciziile de clasificare contestate de reclamantă nu mai produceau efecte juridice, acestea fiind deja anulate de organul emitent. Din acest motiv, în opinia sa, obiectul litigiului ar fi încetat să mai existe, iar reclamanta nu ar mai fi putut revendica existența unui drept vătămat în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Totodată, apelantul a criticat soluția primei instanțe de admitere a acțiunii, susținând că instanța nu ar fi valorificat corespunzător faptul că actele administrative contestate au fost anulate anterior pronunțării hotărârii și că, în aceste condiții, acțiunea urma a fi declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, pe motiv că reclamanta nu mai putea revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din același cod.

În concluzie, apelantul a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 4 iulie 2025 și pronunțarea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Dita Estfarm” împotriva Serviciului Vamal să fie declarată inadmisibilă, pentru motivele expuse în cererea de apel.

La 28 martie 2026, reprezentantul intimatei SRL „Dita Estfarm”, avocatul Adrian Grosu, a depus referință pe marginea apelului declarat, prin care a solicitat respingerea acestuia ca neîntemeiat și menținerea hotărârii primei instanțe.

Poziția participanților în ședința de judecată:

În ședința de judecată, reprezentantul apelantului Serviciul Vamal al RM, Lungu Cristina, a susținut cererea de apel înaintată pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acesteia în sensul formulat.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul intimatei SRL „Dita Estfarm”, avocatul Adrian Grosu, a solicitat respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul Biroului Vamal Centru, în ședința de judecată nu s-a prezentat, iar în temeiul dispozițiilor art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, Completul a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, având în vedere faptul că procedura de citare legală a fost respectată.

Aprecierea instanței de apel:

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Conform art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, analizând temeinicia și legalitatea hotărârii instanței de fond, constată că aceasta este întemeiată, motiv pentru care apelul urmează a fi respins, din raționamentele ce urmează.

Admisibilitatea acțiunii:

Colegiul judiciar notează că controlul preliminar asupra admisibilității reprezintă o etapă obligatorie, ce vizează delimitarea strictă a tipului de acțiune și a cadrului juridic în care urmează a fi analizată pretenția dedusă judecății.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 3 din Codul administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sânt părți ale procedurii administrative.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

În speță, Colegiul reține că, obiect al examinării prezentei cauze îl constituie anularea Deciziilor de clasificare nr. ***** din 24 octombrie 2023, emise de Biroul Vamal Centru al Serviciului Vamal și anularea Deciziei Serviciului Vamal nr. ***** din 23 noiembrie 2023, adoptată în cadrul procedurii prealabile, prin care cererea prealabilă a fost respinsă.

În aceste condiții, acțiunea formulată, având ca obiect anularea actelor emise de Biroul Vamal Centru și Serviciul Vamal al RM, se circumscrie tipului de acțiune în contestare, prevăzut de art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Respectiv, în privința primei condiții de admisibilitate se constată că actele contestate sunt acte administrative individuale defavorabile în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare sunt susceptibile controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Totodată, în temeiul dispozițiilor art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ referitoare la competența materială și teritorială a instanțelor în materie de contencios administrativ, se constată că acțiunea introdusă de reclamant a fost înaintată instanței competente, fiind respectate cerințele privind competența jurisdicțională atât sub aspect material, cât și teritorial.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În temeiul art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Completul de judecată reține că reclamanta este destinatara actelor administrative contestate și, prin acțiunea formulată, urmărește protecția unui drept propriu susceptibil de a fi vătămat prin activitatea administrativă a autorității.

Prin urmare, condiția privind revendicarea unui drept legitim, necesară admisibilității acțiunii în contencios administrativ, este întrunită, iar reclamanta beneficiază de control judecătoresc asupra activității administrative contestate.

În acord cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Conform art. 209 alin. (1) Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual,

dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, Completul constată că prin cererea prealabilă adresată Serviciului Vamal la 2 noiembrie 2023, reclamanta și-a manifestat dezacordul cu Deciziile de clasificare nr. ***** din 24 octombrie 2023, emise de Biroul Vamal Centru, al Serviciului Vamal. Decizia de soluționare a cererii prealabile a fost emisă la 23 noiembrie 2023, recepționată de reclamantă la 29 noiembrie 2023, iar acțiunea în contencios a fost înaintată la 28 decembrie 2023, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamanta SRL „Dita Estfarm".

Analizând dispozițiile legale aplicabile și circumstanțele concrete ale cauzei, Completul judiciar constată că reclamanta are calitatea de persoană legitimă pentru a sesiza instanța de contencios administrativ, a respectat procedura și termenul de depunere a acțiunii, iar obiectul cererii nu se încadrează în situațiile exceptate de la controlul judiciar.

În aceste condiții, nu se identifică motive de inadmisibilitate a acțiunii, iar instanța de fond a apreciat corect că sunt întrunite condițiile de admisibilitate a acțiunii.

Raționamentele asupra fondului acțiunii:

Din materialele cauzei rezultă că, în perioada anilor 2019-2022, SRL „Dita Estfarm" a importat produsul *„*****",* acesta fiind declarat la poziția tarifară *****, corespunzătoare medicamentelor. Produsul era înregistrat în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, iar Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a emis autorizații de import, în care era indicat codul mărfii *****. În cadrul controlului ulterior, Biroul Vamal Centru a apreciat că această clasificare este eronată și, prin deciziile nr. ***** din 24 octombrie 2023, a reclasificat produsul la poziția tarifară *****, corespunzătoare categoriei „alte băuturi spirtoase".

În drept, Completul reține că, potrivit art. 141^1 alin. (1)-(2) din Codul vamal nr. 1149/2000, Nomenclatura combinată a mărfurilor se aprobă de Parlament în concordanță cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte și este utilizată de organul vamal pentru aplicarea măsurilor tarifare și netarifare în comerțul exterior, precum și în scopuri statistice. Totodată, potrivit art. 141^2 alin. (1)-(2) din același cod, clasificarea mărfurilor se efectuează, în principiu, de declarant, iar în cazul unei clasificări incorecte organele vamale sunt în drept să efectueze desinestătător clasificarea mărfurilor potrivit Nomenclaturii combinate și normelor metodologice existente, prin emiterea unei decizii de clasificare. Organul vamal este, de asemenea, în drept să emită o asemenea decizie după acordarea liberului de vamă.

În conformitate cu prevederile art. 185 alin. (1) lit. e1) din Codul vamal, controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal și constă în controlul ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale.

Conform art. 202^2 din Codul vamal, (1) Reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane.

Potrivit art. 202^3 alin. (1) lit. g) Codul vamal, în cazul exercitării controlului ulterior, organul vamal are obligația să emită decizie de regularizare în cazul depistării unei încălcări vamale ce conduce la apariția unei obligații vamale și neîndeplinirii cerințelor legale ale declarantului.

Conform punctului 2. al Regulamentului cu privire la procedura de realizare a controlului ulterior de către organele vamale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1000 din 17 octombrie 2018 (în vigoare la data desfășurării procedurii administrative) activitatea de control ulterior se organizează și se desfășoară în baza politicii de control anuale și a planurilor anuale de control, realizate în urma aplicării studiilor de analiză a riscurilor și aprobate de conducerea Serviciului Vamal, precum și în baza controalelor inopinate.

În acord cu pct. 25 din Regulamentului precitat, activitatea de control ulterior se va realiza în baza a două planuri: planul de control ulterior prin audit post vămuire și planul de control ulterior prin reverificarea declarațiilor vamale.

Conform prevederilor art. 3 din Legea nr. 1409 din 17 decembrie 1997 cu privire la medicamente, *medicamentele (produse medicamentoase)* reprezintă substanțe sau amestecuri de substanțe autorizate, în modul stabilit, spre fabricare, import, export și utilizare, pentru a trata, atenua, preveni, diagnostica o boală, o stare fizică sau psihică anormală ori simptomele lor la om sau animal, precum și pentru a restabili, corija și modifica funcțiile organice ale acestora. Iar *certificat de înregistrare a medicamentului* reprezintă act oficial, prin care se confirmă înregistrarea medicamentului la Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale după omologarea acestuia.

În corespundere cu art. 6 alin.(4) lit. a) și k) din Legea precitată, (în redacția la momentul importului mărfii), Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale are următoarele atribuții: a) expertizează, omologhează, înregistrează medicamentele, editează și ține Nomenclatorul de stat de medicamente; k) efectuează cercetări ştiinţifico-practice în domeniul medicamentelor.

Corespunzător, potrivit art. 14 din aceeași lege, (1) Autorizarea medicamentelor fabricate în Republica Moldova și a celor de import se face în baza rezultatelor expertizei materialelor respective, efectuată de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. (2) Autorizarea medicamentului generic se face separat de cea a medicamentului de referință (original).

În conformitate cu pct. 7 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 71 din 23 ianuarie 2013, Agenția exercită următoarele funcții: 1) autorizarea (expertiza, omologarea și înregistrarea) medicamentelor; 12) ținerea Nomenclatorului de stat al medicamentelor autorizate în Republica Moldova.

În acord cu art. 8 din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea Farmaceutică (în redacția Legii nr. 63 din 6 aprilie 2017) (1) Nomenclatorul de stat de medicamente (în cele ce urmează – Nomenclatorul de stat) constituie lista medicamentelor autorizate în modul stabilit spre producere, import și utilizare în practica medicală și medicina veterinară. (2) Nomenclatorul de stat servește drept bază pentru elaborarea Clasificatorului medicamentelor, utilizat în diverse sisteme informaționale automatizate, și este ținut de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

Potrivit pct. 1 al Nomenclaturii combinate a mărfurilor, Denumirile secțiunilor, capitolelor și grupelor de produse au menirea de a facilita utilizarea NC. Pentru scopuri juridice, clasificarea mărfurilor în NC se realizează reieșind din textul pozițiilor mărfurilor și notele corespunzătoare referitoare la secțiuni sau capitole și, dacă textele respective nu prevăd altceva, în conformitate cu următoarele cerințe. Iar, punctul 6 statuează că, în scopuri juridice, clasificarea mărfurilor de la subpozițiile unei poziții de marfă se realizează în conformitate cu denumirile subpozițiilor respective și notele referitoare la aceste subpoziții, precum și, *mutatis mutandis*, conform regulilor anterioare, cu condiția că subpozițiile de la același nivel sânt comparabile. Pentru scopurile prezentei reguli pot fi aplicate notele corespunzătoare secțiunilor și capitolelor în cazul în care în context nu se stipulează altceva.

Potrivit Notelor explicative la nomenclatura combinată, Capitolul 30 – produse farmaceutice, nota nr. 1, prezentul Capitol nu cuprinde: a) alimentele și băuturile (cum sunt alimentele dietetice, alimentele îmbogățite, alimentele pentru diabetici, suplimentele alimentare, băuturile tonice și apele minerale), altele decât preparatele nutritive administrate intravenos (Secțiunea IV).

Conform Notei complementare nr. 1. Poziția ***** cuprinde preparatele pe bază de plante medicinale și preparatele pe baza următoarelor substanțe active: vitamine, minerale, aminoacizi esențiali și acizi grași, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul. Preparatele respective se clasifică la poziția ***** în cazul în care etichetarea, ambalarea sau modul de utilizare au înscrise următoarele indicații: (a) bolile, afecțiunile sau simptomele acestora, împotriva cărora produsul este utilizat; (b) concentrația substanței active sau a substanțelor active pe care le conțin; (c) posologia; și (d) modul de administrare. Poziția ***** cuprinde, deasemenea, preparatele homeopatice de uz medical, în cazul în care acestea îndeplinesc condițiile de la lit. (a), (c) și (d). În cazul preparatelor pe bază de vitamine, minerale, aminoacizi esențiali și acizi grași, nivelul uneia dintre substanțele respective pe unitate de consum zilnică recomandată înscrisă pe

etichetă trebuie să fie mult mai mare decât doza fiziologică zilnică recomandată pentru menținerea sănătății în general sau a stării de bine.

În conformitate cu art. 11 alin. (1), (21) din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică, modul de autorizare a medicamentelor se stabilește de către Ministerul Sănătății. Denumirile medicamentelor, autorizate spre utilizare în practica medicală, inclusiv a celor de import, se includ în Nomenclatorul de stat. Certificatul de înregistrare a medicamentului se eliberează pentru medicamentele care îndeplinesc condițiile de calitate, eficacitate și siguranță prevăzute în actele normative ale Guvernului.

În aceste condiții, Completul reține că Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale este autoritatea specializată competentă în materia expertizării, omologării, înregistrării și autorizării medicamentelor, precum și a ținerii Nomenclatorului de stat al medicamentelor. Prin urmare, calificarea oficială a produsului ca medicament și documentația emisă de această autoritate constituiau elemente relevante care urmau a fi luate în considerare de organul vamal la exercitarea competenței sale proprii de clasificare tarifară.

Totodată, competența Agenției în domeniul medicamentelor nu înlătură competența organului vamal prevăzută de art. 141^2 din Codul vamal de a verifica și, în cazul constatării unei clasificări incorecte, de a proceda la reclasificarea mărfii.

Cu toate acestea, în cazul unui produs înregistrat și autorizat ca medicament, o asemenea reclasificare trebuia să fie fundamentată printr-o analiză tehnică și juridică aptă să explice de ce caracteristicile obiective ale produsului justificau o poziție tarifară diferită de cea utilizată anterior. *Inter alia*, exercitarea acestei competențe trebuie realizată prin luarea în considerare a naturii obiective a produsului, a actelor oficiale privind statutul acestuia și a normelor speciale incidente raportului juridic.

În speță, prima instanță a constatat, pe baza actelor dosarului, că produsul „*****” era înscris în Registrul/Nomenclatorul de stat al medicamentelor, fiind autorizat în Republica Moldova ca medicament. Deasemenea, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a eliberat în beneficiul SRL „Dita Estfarm” autorizații de import, inclusiv autorizațiile nr. ***** din 4 mai 2020 și nr. ***** din 17 iunie 2021, în a căror anexe era indicat codul *****.

În aceste condiții, Completul apreciază că organul vamal, deși era îndreptățit să verifice corectitudinea clasificării tarifare, avea obligația de a examina în mod real și complet semnificația juridică și tehnică a faptului că produsul a fost anterior supus unei proceduri de expertizare și autorizare de către autoritatea specializată în domeniul medicamentelor.

Or, reclasificarea unui produs înregistrat și autorizat ca medicament la poziția *****, aferentă alcoolului etilic, distilatelor, lichiorurilor și altor băuturi spirtoase, presupunea o justificare tehnică deosebit de riguroasă, aptă să explice de ce

caracteristicile obiective ale mărfii nu mai corespundeau încadrării la poziția *****, în pofida documentației farmaceutice existente.

Dealtfel, Completul reține că, în situația în care informațiile și documentele pe baza cărora au fost efectuate operațiunile de import erau exacte și complete, iar organul vamal a apreciat ulterior, în cadrul controlului ulterior, că poziția tarifară utilizată era eronată, acestuia îi revenea obligația de a fundamenta și proba cu o diligență sporită circumstanțele care justificau reclasificarea mărfii. O asemenea exigență se impune inclusiv în vederea respectării principiului securității raporturilor juridice, or, în speță, actele contestate nu conțin o fundamentare suficientă care să justifice înlăturarea încadrării tarifare utilizate anterior.

În acest sens, Regulile generale de interpretare ale Nomenclaturii combinate impun ca, în scopuri juridice, clasificarea să fie efectuată în primul rând potrivit textului pozițiilor și notelor corespunzătoare secțiunilor ori capitolelor. Nota complementară nr. 1 la Capitolul 30 prevede, pentru preparatele pe bază de plante medicinale, criterii referitoare la indicația terapeutică, concentrația substanței active, posologie și modul de administrare.

Din materialele cauzei rezultă că produsul în cauză dispunea de prospect și documentație farmaceutică, în care erau indicate destinația terapeutică, modul de administrare, concentrația și posologia acestuia, aspecte care nu puteau fi ignorate la aprecierea încadrării tarifare.

Prima instanță a reținut tocmai faptul că produsul era oficial înregistrat ca medicament, iar documentele de import și documentația farmaceutică susțineau această calificare.

În această ordine de idei, nu poate fi reținut argumentul apelantului potrivit căruia, simpla aplicare a Regulilor generale de interpretare și a Notelor explicative ale Sistemului Armonizat ar fi suficientă pentru a demonstra legalitatea încadrării la poziția *****. Respectivele instrumente constituie repere indispensabile clasificării tarifare, însă aplicarea lor presupune stabilirea corectă a caracteristicilor obiective, compoziției, destinației și modului de utilizare a produsului concret.

Or, în condițiile în care natura produsului presupunea cunoștințe tehnico-științifice speciale, iar acesta a fost înregistrat oficial ca medicament, organului vamal îi revenea obligația de a fundamenta în mod convingător concluzia contrară, inclusiv, prin administrarea unor date tehnice suficiente ori, după caz, prin solicitarea opiniei autorității sau specialiștilor competenți în domeniul farmaceutic.

Faptul că organul vamal a solicitat asistență structurii interne competente în materia reglementărilor tarifare nu este suficient pentru a înlătura această exigență. Asistența internă privind interpretarea Nomenclaturii tarifare nu substituie stabilirea tehnico-științifică a naturii, proprietăților și destinației unui produs farmaceutic atunci când tocmai aceste elemente determină clasificarea.

Sub acest aspect, Completul apreciază corectă concluzia primei instanțe potrivit căreia reclasificarea produsului la categoria „alte băuturi spirtoase” nu a fost susținută de o fundamentare tehnică suficientă care să răstoarne datele rezultate din înregistrarea oficială a produsului ca medicament, din autorizațiile de import și din documentația farmaceutică aferentă.

Mai mult, însăși evoluția ulterioară a poziției Serviciului Vamal confirmă existența unor incertitudini relevante în ceea ce privește clasificarea mărfii.

Astfel, după ce inițial produsul a fost declarat și acceptat la poziția *****, prin deciziile din 24 octombrie 2023 acesta a fost încadrat la poziția *****, iar ulterior, în urma obținerii unei opinii suplimentare, autoritatea vamală a anulat respectivele decizii și a dispus clasificarea mărfii la o a treia poziție, respectiv *****.

Această succesiune de încadrări tarifare diferite nu constituie, în sine, dovada nelegalității activității vamale, însă confirmă că problema clasificării nu era una evidentă și că fundamentarea tehnică a măsurii administrative trebuia să fie mai completă și mai riguros motivată.

În această privință sunt incidente și dispozițiile art. 31 din Codul administrativ, potrivit cărora actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate, precum și art. 118 și art. 120 din același cod, care impun ca motivarea să cuprindă circumstanțele de fapt și de drept relevante care au determinat emiterea actului.

Motivarea unui act administrativ individual defavorabil nu poate fi redusă la indicarea unor norme juridice sau a unei poziții tarifare alternative. Autoritatea trebuie să explice în mod inteligibil de ce probele și circumstanțele concrete justifică soluția adoptată, îndeosebi atunci când aceasta modifică o situație juridică acceptată anterior și produce consecințe patrimoniale asupra destinatarului.

În prezenta cauză, deciziile din 24 octombrie 2023 au determinat modificarea poziției tarifare a mărfurilor și, implicit, au creat premisa recalculării obligațiilor vamale, a TVA și a altor plăți aferente. Prin urmare, exigența motivării era una sporită, inclusiv din perspectiva principiului securității raporturilor juridice și a protecției încrederii legitime.

Completul reține, totodată, că art. 141^2 din Codul vamal conferă organului vamal competența de a interveni atunci când clasificarea efectuată este incorectă, însă această competență presupune demonstrarea caracterului eronat al clasificării inițiale. Simpla reevaluare ulterioară a acelorași informații, fără identificarea unor elemente tehnice suficient de convingătoare care să infirme încadrarea anterior acceptată, nu este suficientă pentru a justifica, prin ea însăși, o măsură defavorabilă cu importante consecințe patrimoniale.

În aceeași ordine de idei, controlul ulterior este un mecanism legal prin care autoritatea vamală poate verifica, după acordarea liberului de vamă, corectitudinea și caracterul complet al informațiilor furnizate în declarația vamală și conformitatea

documentelor justificative. Existența acestei competențe nu este contestată în prezenta cauză. Totuși, rezultatul controlului trebuie să fie susținut de constatări concrete, verificate și suficient motivate, apte să demonstreze necesitatea modificării situației vamale anterior stabilite.

Din actele cauzei nu rezultă că SRL „Dita Estfarm” ar fi ascuns caracteristici ale produsului ori ar fi prezentat documente neautentice sau informații false cu privire la natura mărfii. Dimpotrivă, produsul a fost declarat potrivit documentelor deținute, fiind prezentate actele emise de autoritatea competentă în domeniul medicamentelor, iar operațiunile de import au fost anterior acceptate de organul vamal cu acordarea liberului de vamă. Prima instanță a constatat, de asemenea, că importul la poziția ***** a fost acceptat la momentul efectuării operațiunilor vamale.

Referitor la argumentul apelantului potrivit căruia acțiunea urmează a fi declarată inadmisibilă, întrucât deciziile contestate au fost ulterior anulate chiar de autoritatea vamală, Completul îl apreciază neîntemeiat.

Potrivit art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă dacă reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17. Or, incidența acestei norme presupune constatarea că, raportat la activitatea administrativă contestată, reclamantul nu poate invoca o atingere adusă unei poziții juridice proprii.

În speță, la momentul sesizării instanței, deciziile de clasificare din 24 octombrie 2023 produceau efecte juridice și constituiau temeiul modificării tratamentului tarifar aplicabil mărfurilor importate, cu consecințe directe asupra obligațiilor patrimoniale ale reclamantei. Acțiunea a fost formulată în termen, după parcurgerea procedurii prealabile, iar existența unui drept pretins vătămat era evidentă la data sesizării instanței.

Faptul că, ulterior intentării procesului, Serviciul Vamal a anulat deciziile contestate nu conduce automat la concluzia dispariției oricărei vătămări și nici nu determină, prin el însuși, inadmisibilitatea acțiunii. În concret, anularea nu a constat într-o restabilire necondiționată a situației juridice revendicate de reclamantă și nici într-o recunoaștere a clasificării la poziția *****. Dimpotrivă, actele din anul 2023 au fost înlăturate în vederea atribuirii unui alt cod tarifar, *****, distinct atât de codul declarat de reclamantă, cât și de cel stabilit prin actele inițial contestate.

Astfel, autoritatea nu a revenit la situația juridică pretinsă de reclamantă, ci a continuat procedura de reclasificare pe un alt fundament tarifar. Mai mult, noile decizii de clasificare nr. 2489-2501 din 27 decembrie 2024, prin care a fost atribuit codul – ***** au fost, la rândul lor, contestate într-o procedură judiciară distinctă.

În aceste împrejurări, nu poate fi susținut că litigiul inițial și-a pierdut în întregime relevanța juridică ori că reclamanta nu mai poate revendica protecția unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ. Deciziile din 2023 au stat la baza unei modificări tarifare cu consecințe patrimoniale, iar chestiunea legalității conduitei administrative care a generat aceste consecințe nu este lipsită de efect juridic pentru reclamantă. Din

materialele cauzei rezultă că respectivele decizii au constituit temei pentru recalcularea obligațiilor vamale și fiscale aferente mărfurilor importate.

Subsecvent, nici argumentul potrivit căruia prima instanță ar fi fost obligată să declare acțiunea inadmisibilă imediat ce a constatat anularea administrativă a actelor nu poate fi reținut. Norma de la art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ nu instituie regula potrivit căreia orice retragere sau anulare ulterioară a actului administrativ contestat conduce, fără analiza efectelor concrete, la inadmisibilitatea acțiunii. Instanța trebuie să verifice dacă persoana mai revendică o poziție juridică protejată și dacă efectele activității administrative contestate au fost efectiv și integral înlăturate.

În speță, o asemenea restabilire integrală nu se atestă. Reclamanta continuă să conteste însăși premisa că produsul ar putea fi exclus de la poziția *****, iar autoritatea vamală a înlocuit încadrarea la poziția ***** cu o altă încadrare tarifară, la poziția *****. Prin urmare, raportul litigios nu a fost stins prin simpla anulare formală a actelor inițiale.

Totodată, Completul nu poate reține argumentul apelantului potrivit căruia opinia ulterior obținută de la Organizația Mondială a Vămilor ar confirma legalitatea deciziilor contestate din 24 octombrie 2023. Dimpotrivă, chiar potrivit susținerilor apelantului, respectiva opinie a determinat autoritatea să abandoneze clasificarea la poziția ***** și să emită alte decizii, prin care produsul a fost încadrat la poziția *****. Așadar, această evoluție nu consolidează temeinicia deciziilor din 2023, ci demonstrează că însăși autoritatea vamală a considerat necesară reconsiderarea clasificării inițial stabilite.

În acest context, Completul reține dispozițiile art. 143 alin. (2) din Codul administrativ, potrivit cărora aprecierea legalității sau ilegalității unui act administrativ individual se efectuează în funcție de situația existentă la momentul emiterii acestuia, iar în cazul desfășurării unei proceduri prealabile – de situația existentă la momentul adoptării deciziei cu privire la cererea prealabilă. Prin urmare, informațiile și opiniile tehnice obținute ulterior pot explica conduita ulterioară a autorității, însă nu pot completa retroactiv fundamentarea actelor contestate.

Prin urmare, avizul ulterior al Organizației Mondiale a Vămilor nu este de natură să înlăture viciile constatate în privința deciziilor din 24 octombrie 2023 și nici să demonstreze că încadrarea produsului la poziția ***** era corectă. Dimpotrivă, faptul că în urma acestui aviz organul vamal a renunțat la poziția ***** confirmă lipsa caracterului definitiv și suficient fundamentat al clasificării inițiale.

Concomitent, nu poate fi reținută nici teza apelantului potrivit căreia prima instanță ar fi negat competența Serviciului Vamal de a clasifica mărfurile. Din raționamentul hotărârii rezultă că problema determinantă nu a constat în inexistența competenței vamale ca atare, ci în modalitatea concretă în care aceasta a fost exercitată față de un produs cu statut farmaceutic oficial, fără o fundamentare tehnică suficientă pentru înlăturarea documentației existente privind natura de medicament a produsului.

În acest sens, interpretarea art. 141^2 din Codul vamal trebuie realizată în coroborare cu legislația specială din domeniul medicamentelor. Competența vamală privind clasificarea tarifară și competența Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind expertizarea, omologarea și înregistrarea medicamentelor nu se exclud reciproc, însă autoritatea vamală nu poate ignora constatările autorității specializate asupra naturii produsului atunci când aceste constatări reprezintă un element obiectiv relevant pentru clasificare.

Completul apreciază, astfel, că prima instanță a examinat corect raportul dintre normele vamale și cele din domeniul farmaceutic și a constatat justificat că simpla interpretare proprie a compoziției și prospectului produsului nu oferea, în circumstanțele speței, o fundamentare suficientă pentru reclasificarea acestuia din categoria medicamentelor în categoria băuturilor spirtoase.

La fel, argumentul privind conținutul de alcool al produsului nu poate fi analizat izolat de destinația, dozarea, modul de administrare și caracteristicile terapeutice ale acestuia. Prezența etanolului în compoziția unui preparat nu conduce automat la clasificarea acestuia drept băutură spirtoasă, fiind necesară evaluarea tuturor caracteristicilor obiective relevante pentru pozițiile tarifare concurente.

Prin urmare, faptul că produsul conține etanol nu era suficient, în lipsa unei fundamentări tehnice complete, pentru înlăturarea încadrării la poziția ***** și atribuirea poziției *****.

În final, Completul reține că actele administrative contestate trebuiau să respecte nu numai normele speciale în materia vamală, ci și exigențele generale ale activității administrative prevăzute de Codul administrativ, inclusiv principiul legalității, obligația cercetării complete a circumstanțelor relevante și obligația motivării actului administrativ individual.

În condițiile în care autoritatea nu a fundamentat suficient, la momentul emiterii actelor contestate, de ce un produs înregistrat și autorizat oficial ca medicament trebuia tratat, în scopuri vamale, ca „altă băutură spirtoasă”, prima instanță a ajuns justificat la concluzia că deciziile de clasificare din 24 octombrie 2023 și decizia adoptată în procedura prealabilă nu întrunesc exigențele de legalitate aplicabile actelor administrative individuale defavorabile.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Completul judiciar ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ și articolele 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge cererea de apel depusă de Serviciul Vamal al Republicii Moldova.
Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 4 iulie 2025.
Decizia cu drept de recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen.

Președintele ședinței,
Judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător/